

Ratko
PETRIĆ

25. 10. - 14. 11. 2007.

GALERIJA FORUM

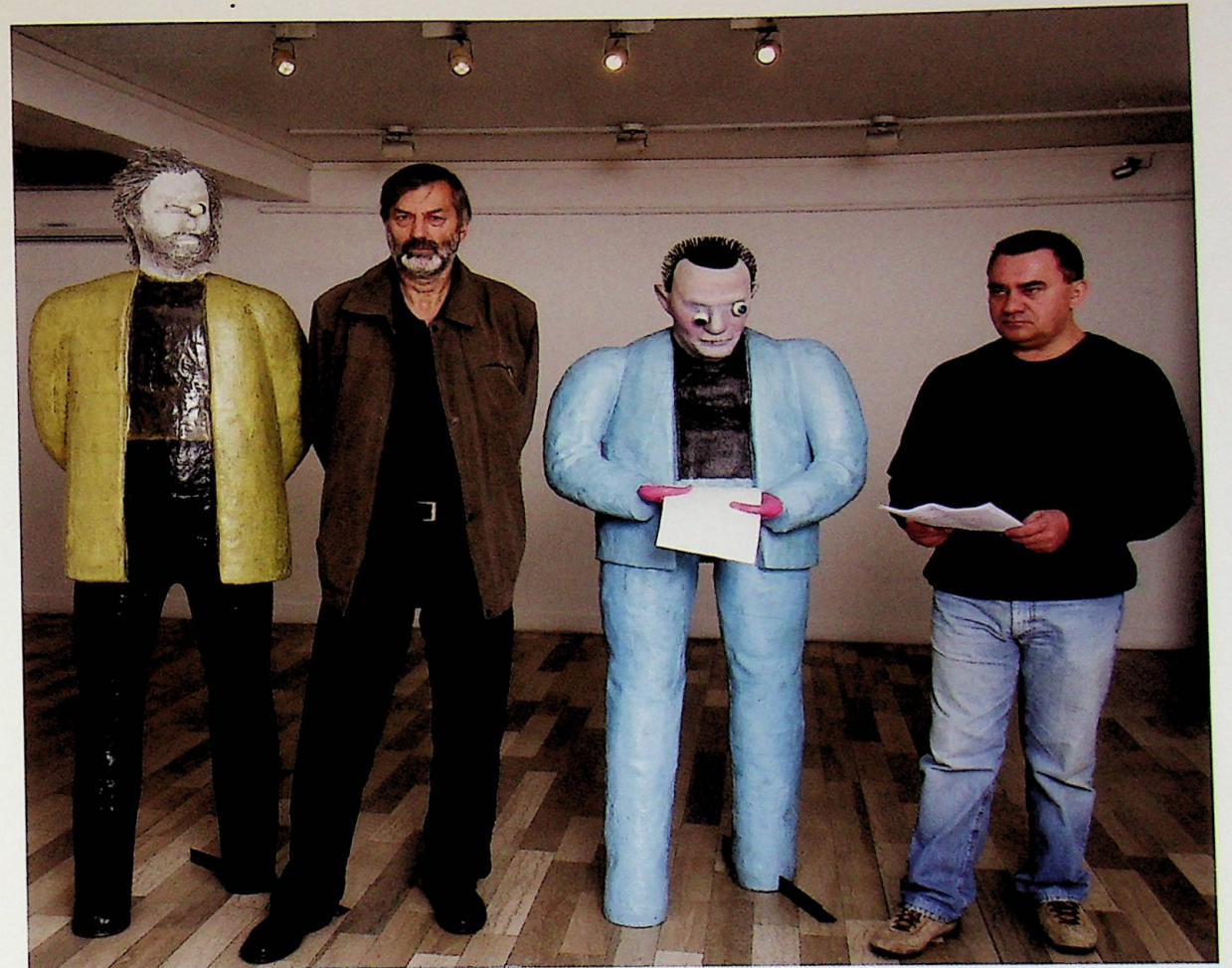
PETRIĆEVA "IZLOŽBA"

Gotovo cijelu ovu godinu Ratko Petrić radio je skulpture za izložbu u Galeriji Forum. A bilo je razvidno već na prvim skicama, u crtežima na papiru, da koncipira izložbu na svojim poznatim estetskim premisama, i također i to, da je po prvi puta u dugoj izlagačkoj praksi implicirao prostor galerije kao gradbeni čimbenik u definiranju koncepcije, odnosno, da je specifičnost ovog galerijskog prostora i njegova "činjeničnog stanja" akceptirao u projekt izložbe. Ili, kazano jezikom matematike: množio je i dijelio visine, dužine, širine, plus bijele plohe zidova, plus jednokatna galerija i plus velika staklena stijena, jednako konačne mjere skulpturama. I, najposlije, da se izbjegnu pogreške u računu, svakako treba još dodati, oblikovao ih je, osim vještih kiparevih ruku, upravo i taj prostor. A s posve malom dozom nevjerice, i još većom iznenađenja, u jednom trenutku pomišljamo kako je jedan od najbuntovnijih suvremenih hrvatskih kipara napokon pao u "klopku" prostora. Ili, drugačije rečeno, možda se je ipak, pa makar malo, i na kratko, bar nečemu prilagodio ovaj buntovnik s razlogom. No, i ova se nada, kao i tolike druge, pokazala varljivom i nestalnom, i zato jer nam nije pomogla u sagledavanju kipareva prilagođavanja zadanom prostoru unatoč toj evidentnoj i neupitnoj činjenici. Nije i zato, jer parafrazirajući onaj zakon o tijelu uronjenom u tekućinu, ipak konstatiramo da Petrićeva izložba, ma koliko god "uronjena" u limitirani prostor galerije nije ni prividno izgubila na stvaralačkoj slobodi. Naprotiv. Nije ni zbog činjenice što je svoju silovitu prirodu čvrsto „vezao“ uz gabarite prostora, dakako, ne zato da bi stvarao likovne "grope", već snažne forme u kojima je golemom oblikovnom snagom asimilirao prostor galerije pokoravajući ga svojem kupaarstvu. Zato i ne možemo reći da se Petrić "zatekao" u nepoznatom prostoru, a još manje tvrditi, da se u njemu izgubio, utišao, promijenio, ili na bilo koji drugi način potisnuo onaj puntarski stvaralački naboj koji je kroz minulo razdoblje i bio pravi pokretač njegovog ljudskog i umjetničkog angažmana. Ta značajka, jasnije naznačena i češće artikulirana još za njegovih dačkih i studenskih dana, a naročito kroz intenzivno izražavanje mladoga umjetnika u karikaturama objavljivanim u brojnim časopisima, pokazivala se i kroz duže vremensko razdoblje kao duboki i konstantni interes izražen i u drugim likovnim tehnikama i u brojnim ciklusima kroz cjelokupno njegovo stvaralaštvo. Dakako, i to prvenstveno kao humanistička sastavnica determinirajući djelo neposrednim i jakim socijalnim i društvenim angažmanom koji, mijenjajući likovne tehnike i sredstva, nije gubio na kreativnom intenzitetu i duhovnom ozračju. I, što je osobito značajno, nije rezao oštricu svojega izraza godinama brušenoga na decideranom estetskom konceptu promičući visoke i nove likovne vrijednosti, i recimo i to, nije prestao poticati iskonsku ljudsku čežnju za pravednijim odnosima u društvu uvijek nastojeći ih ispuniti humanim sadržajima. Ta je sastavnica impostirana u kiparevu izrazu, a njezin je intenzitet mjerljiv kroz dionice umjetnikova angažmana "ispisujući" krono-

logijsku putanju impresivnom dosljednošću u realizaciji brojnih skulptura, ali jednako tako i u pokretanju brojnih akcija i inicijativa kojima je također promicao iste vrijednosti kao u svojem kupaarstvu. U tom tipično peričevskom pleteru "krika i bijesa" modeliranog jedinstvom stvaralačkom energijom u moćni likovni jezik progovorio je iz dubine svojega humanističkog bica elementarnom gramatikom kupaarstva sprežajući kroz društvene "padeže" u istinski bunt prožet njegovom ljudskom i umjetničkom osobnošću. Stvorio je kupaarski rječnik kojim oblikuje svoju intelektualnu i duhovnu pobunu razobličujući otrcane fraze, lažne vrijednosti, okoštale konvencije, raskrinkava isprazne poze, socijalnu i društvenu nepravdu. I ovim riječima Albert Camus cilja istom smjeru: "U svakidašnjoj našoj kušnjoj pobuna igra istu ulogu kao cogito u poretku misli: ona je prva očitost. A ta očitost izvlači individuuma iz njegove samoće. Ona je opće mjesto koje zasniva prvotnu vrijednost na svim ljudima. Ja se bunim, dakle mi jesmo." A nije li upravo ta „prva očitost" i poticala Ratka Petrića kritičkom pristupu temama i sadržajima u umjetnosti i u društvu na intelektualnu i ljudsku pobunu kojom je težio istinskim duhovnim i humanim vrijednostima. A ta pobuna krčila je svoj stvaralački put kroz različite načine i postupke koristeći brojne materijale i sredstva, i kao što znamo, ne ustručavajući se posegnuti i za onim najradikalnijim, ponekad i "golih" muških ili ženskih atributa. A u cijelom spektru inačica ta se pobuna bogatstvom imaginativnog sažimala u forme snažne izražajnosti zasijecajući "očitost" oštricom sarkazma i ironije, groteske i humora.

Upravo će u koncepciji izložbe za prostor Galerije Forum ove značajke naročito doći do izražaja. U trodijelnoj skulpturi „Veliki umjetnik", „Srednji umjetnik", „Mali umjetnik" i, kupaar gradi, od istog materijala, tri različite forme, integrirane u likovnu i semantičku cjelinu i istim autorskim rukopisom i snažnom sardoničkom poveznicom. Skulpturu „Veliki umjetnik" određivao je interaktivno i prostor galerije, a još izravnije i naglašenije u skulpturi „Sirena", rađenoj i postavljenoj upravo prema velikoj staklenoj stijeni asimilirajući (i animirajući!) ne samo prostor galerije već i prostor ulice "brišući" njihovu razdiobu. Postavljajući skulpture u prostor pod zajedničkim nazivnikom "Izložba" Petrić poentira karakterističnom ironijskom potkom svaku skulpturu, kao i izrazito ironijskom otklonom od konvencionalne forme otvorenja izložbe. U tom konceptu radi u naravnoj veličini svoj portret i modelira pisca ovih redaka u karakterističnom stajaćem položaju na otvorenju izložbe dosljedno kontekstuirajući pobunu kao svoj stvaralački princip i u realizaciji ove „Izložbe" koju može potpisati i Sizi i Ratko Petrić.

Milan Bešlić

Autoportret (s autorom), 2007. i Milan Bešlić (s Milanom Bešlićem), 2007.

Sirena, 2007.

Iz postava u Galeriji Forum (centralno: Srednji umjetnik, Veliki umjetnik, Mali umjetnik, 2007.), 2007.

Posjetilac, 2007.

Cro-Cro, 2007.

Životopis

Ratko Petrić rođen je 12. svibnja 1941. godine u Zadru. U rodnom je gradu završio osnovnu školu i gimnaziju (1962.). Četiri godine poslije, 1966. diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. U razdoblju školovanja i studiranja intenzivno radi karikature koje objavljuje u novinama i časopisima, najčešće u „Poletu“. U godini kada završava studij aktivno sudjeluje u osnivanju Zagrebačke grupe karikaturista (Bastašić, Pavlović, Kritovac, Kovačević, Šarić, Petrić) s kojom često izlaže. Suradnik je (1966./69.) Majstorske radionice Vanje Radauša. Godine 1967. dobiva posao grafičkog urednika u Studenskom listu. Jedan je od utemeljitelja Salona mladih (1968.), i četiri sljedeće godine predsjednik je Savjeta salona. Svoj prvi javni spomenik radi u rodnom gradu Zadru 1969. godine - spomenik hrvatskom pjesniku Petru Zoraniću.

Iste godine, u prostoru napuštenog Studenskog doma, gdje već rade kipari Bunić, Đuzel, Gračan i Vuco, sudjeluje u stvaranju tzv. Ateljea Biafra, iz kojega i nastaje - grupa Biafra, zacielo jedna od najznačajnijih umjetničkih grupa u Hrvatskoj druge polovice 20. stoljeća. Grupa je promicala novi pristup figuraciji u novim likovnim sredstvima, te naglašeni humanistički angažman s kritičkom oštricom prema društvu. U Umjetničkom paviljonu, 1978. godine Grupa Biafra priređuje svoju posljednju izložbu.

Godine 1972. dodijeljen mu je na korištenje za njegov kiparski rad dvorac Sixta u Jakovlju, kojega kroz minula desetljeća, kao i sada, dijeli s drugim kolegama. Tu će, u parku dvorca, 1993. godine i pokrenuti međunarodnu kiparsku koloniju Jakovlje koja danas ima reprezentativnu zbirku skulptura.

Studijski boravak 1979. godine u Kansas Cityu, ASA, na Kansas City Art Institute, gdje radi dva semestra kao gostujući umjetnik u suradnji s profesorima Dale Eldred i Jim Leedy.

Na Zagrebačkom salonu, 1985. godine, prvi put iznosi prijedlog Aleje skulptura na savskom nasipu, koji će zaživjeti postavljenjem njegove skulpture „Kapi“ 1990./91. godine, kao prve u impozantnom nizu: M. Vuće, M. Ujević, M. Lah, B. Ružića, S. Gračana, M. Mikulina, Z. Lončarića, Š. Vulasa.

Godine 2006., umirovljen je kao redoviti profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu koja će mu 2007. godine biti izdavačem monografije „Ratko Petrić“ s tekstovima Ive Šimata Banova, Branke Hlevnjak i Ivice Župana.

Živi i radi u Zagrebu, Jakovlju i Zadru.

Samostalne izložbe (izbor)

- 1967. Zadar, Gradska loža
- 1968. Zagreb, Klub književnika (izložba karikatura - Okupacija Čehoslovačke)
- 1972. Zagreb, Galerija Dubrava
- 1974. Zagreb, Studio Galerije Forum
- Zagreb, Galerija Izlog (Oktogon)
- 1976. Zagreb, Studio Galerije Karas
- 1978. Zagreb, Umjetnički paviljon (Samostalna izložba na posljednjoj izložbi Grupe Baifra)
- 1979. Kansas City, SAD, City Hall
- 1981. Zagreb, Salon Galerije Karas
- 1987. Ljubljana, Galerija Junij
- Zagreb, Salon Galerije Karas
- 1989. Zagreb, Umjetnički paviljon
- 1990. Pariz, Cité Internationale des Arts
- 1992. Ljubljana, Galerija Labirint
- 1993. Zagreb, Salon Galerije Karas
- 1998. Zadar, Gradska loža
- 1999. Poreč, Mala galerija
- Varaždin, Stari grad
- 2006. Zagreb, Galerija Vladimir Filakovac

Sudjelovao je na brojnim skupnim izložbama (tematskim, problemskim, recentnim) u zemlji i u inozemstvu.

Javni radovi (izbor)

- 1966. Zadar, perivoj HAZU, portreti Ivana Brčića i Spiridona Brusine Zagreb, Izrađuje Goranov vijenac
- 1969. Zadar, Spomenik pjesniku Petru Zoraniću, bronca
- Zadar, perivoj HAZU, portreti Božidara Petranovića i Luke Jelića
- 1974. Otok Ist, Spomenik žrtvama koncentracijskih logora, bronca
- 1975. Sisak, (likovna kolonija željezare Sisak), skulptura „Čovjek Stroj“, željezo
- 1978. Kostanjevica na Krki, (meunarodna kiparska kolonija Forma Viva) skulptura: „Do oblaka“, drvo, poliester
- 1980. Zagreb, Spomenik slikaru Josipu Račiću, bronca
- 1981. Ražanac, Spomenik ustanku, „Galebovi“, bronca
- 1982. Velika Gorica, „Stablo“, bronca
- 1983. Zagreb, portret figura „Chaplin“, bronca, (ispred kina „Kinoteka“)
- 1984. Labin, Međunarodna kiparska kolonija, „Pejzaž“, kamen
- 1986. Sao Paulo, međunarodna izložba: „Projeto Vermelho“ kao gost grupe JUNIJ.
- Ispred muzeja Fundacao Armando Alvares Penteado po Petrićevoj skici skulptura: „Prema nebu“, drvo
- 1988. Jadovno, Spomenik žrtvama, bronca (minirano i uništeno)
- Leipzig, međunarodna kiparska kolonija, „Kap“, kamen, pjesčanic
- 1989. Petrinja, „Slova“, aluminij
- 1990/91. Zagreb, Aleja skulptura na savskom nasipu, „Kapi“, aluminij
- 1991. Rab, brončano stablo „Črnika“,
- 1993. Jakovlje, Međunarodna kiparska kolonija u parku dvorca Sixta, „Kap“, kamen
- 1995. Mali Lošinj, Spomenik hrvatskim braniteljima, „Križ“, kamen
- 1999. Vrsar, „Tuba“, kamen
- 2000. - 2007. Zadar, Park skulptura Ratka Petrića (u nastajanju): Do sada su postavljene skulpture: „Djetinjstvo“ granit, „Pejzaž“, bronca, „Stablo koje sjedi“, inox, „Autoportret“ inox, aluminij ... i dr.
- 2000.-2002. Zadar, Projekt obilježavanja povijesnih ličnosti grada Zadra - 16 poprsja postavljenih u Parku gospe od zdravlja pod nazivom - Perivoj od slave
- 2001. Benkovac, Spomenik hrvatskim braniteljima, bronca
- 2002. Zadar, Spomenik Krešimiru Čosiću, bronca
- 2005. Spomenik, biologu Spiridonu Brusini, bronca

Nagrade (izbor)

- 1972. Zagreb, Nagrada na 5. salonu mladih
- 1973. Zagreb, Nagrada na 6. salonu mladih
- 1975. Rijeka, Nagrada za kiparstvo na 8. biennalu mladih
- Zagreb, Nagrada za plakat na ZGRAFU
- 1977. Zagreb, Nagrada „Josip Račić“
- 1981. Zagreb, Izvedbena nagrada na 16. zagrebačkom salonu
- 1985. Zagreb, Otkupna nagrada na 10. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža
- 1988. Otkupna nagrada na 15. zagrebačkoj izložbi jugoslavnske grafike
- 1989. Zagreb, III. nagrada za spomenik Tinu Ujeviću
- 1995. Zagreb, Velika nagrada 30. zagrebačkog salona
- 1996. Zagreb, III. nagrada za spomen obilježje Prve žrtve Domovinskog rata
- Zagreb, Orden Reda Danice Hrvatske s likom Marka Marulića
- 1998. Zagreb, II. nagrada na izložbi „Pasijska baština“

Izloženi radovi:

1. Autoportret, poliester, metal, v.194 cm 2007.
2. Milan Bešlić, poliester, metal, v. 175 cm 2007.
3. Sirena, poliester, metal, 162 x 95 x 260 cm 2007.
4. Posjetilac, poliester, 79 x 60 x 161 cm 2007.
5. Cro-Cro, poliester, metal, 128 x 83 x 209 cm 2007.
6. Veliki umjetnik, poliester, v. 445 cm 2007.
7. Srednji umjetnik, poliester, v.179 cm 2007.
8. Mali umjetnik, poliester, v. 152 cm 2007.

Izdavač / Publisher
**KULTURNO
INFORMATIVNI CENTAR**
Zagreb, Preradovićeve 5
tel. 01/48 10 714
e-mail: kic@kic.hr
www.kic.hr

Za izdavača / For the publisher
Goran Pavletić

Urednik kataloga / Editor
Milan Bešlić

Savjet galerije / Gallery Council
Stanko Jančić
Igor Zidić
Milan Bešlić
Ante Kuduz
Eugen Kokot
Andrej Smrekar
Dominique Narran

Likovni postav izložbe /
Exhibition set-up
Ratko Petrić
Milan Bešlić

Fotografije / Photographs
Darko Bavoljak

Dizajn / Design
Sting design, Zagreb
Antun Židić

Lektor / Proof-reader
Helena Antić

Na naslovnici / Front page
Iz postava u galeriji Forum

Tisak / Print
Šolta, Zagreb

Naklada / Edition
150 primjeraka / copies

Zagreb, rujan/listopad 2007.

Izložba je ostvarena sredstvima
Gradskog ureda za obrazovanje,
kulturu i šport Grada Zagreba

GALERIJA FORUM

HR - 10000 Zagreb
Teslina 16
tel. 01/48 10 710